

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 191| Tarih 12-18 Şubat, 2024

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 122 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

14 Şubat: Mersin'de yapılan ev baskınlarında aralarında Çukurova Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Yardımlaşma Derneği (Çukurova TUAY-DER) yöneticisi Nuray Şahin'in de bulunduğu 14 kişi gözaltına alındı. Savcılığın dosyaya gizlilik kararı koyduğu ve 24 saat süreyle avukat görüşüne kısıtlama getirdiği öğrenildi.

15 Şubat: Siirt'te yapılan ev baskınlarında aralarında Barış Anneleri ve DEM Parti üyelerinin de bulunduğu 10 kişi (Yunus Emre Cangir, Abdullah Toka, Mehmet Zahir Sarıtaş, Fuat Yıldım, Zeynep Nas, Saniye Kaysi, Mizgin Yılmaz, Aysel Sartık, Esmer Oktayi ve Dilbirin Oktayi) gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemedi.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un

ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

12 Şubat: Kamu yayıncısı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), 1 Ocak - 10 Şubat tarihleri arasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi'nden (AKP) siyasetçilere, ana muhalefet lideri Özgür Özel'den 78 kat daha fazla yayın süresi ayırdı.

14 Şubat: Yıllardır bölgede altın madenciliğine karşı verdiği mücadeleyle tanınan yerel çevre aktivisti Sedat Cezayirlioğlu, Erzincan'daki altın madenciliği olayına tepki olarak sosyal medyada paylaştığı videolardaki sözleri nedeniyle gözaltına alındı.

14 Şubat: Erzincan'ın İliç ilçesinde Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin altın üretimi yaptığı Çöpler Altın Madeni sahasındaki yığın lıç alanının kayması ve 9 işçinin toprak altında kalmasının ardından yapılan 45 sosyal medya paylaşımı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün talebi üzerine Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği tarafından milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gerekçesiyle erişime engellendi.

15 Şubat: Dünya çapında ifade özgürlüğünü savunan Londra merkezli uluslararası bir kuruluş olan Article 19'un Avrupa şubesi, tartışmalı bir medya yasası kapsamında yargılanan gazeteci Sinan Aygül hakkındaki suçlamaların düşürülmesi çağrısında bulundu.

15 Şubat: Bir Türk mahkemesi, gazeteci Zafer Arapkirli'yi eski İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve mevcut Jandarma

Genel Komutanı Arif Çetin'i sosyal medya üzerinden eleştirdiği gerekçesiyle hakaret suçundan mahkum etti.

16 Şubat: Türk savcılar, geçen yıl yargıdaki yolsuzluk iddialarından bahsettiği bir makalesi nedeniyle gazeteci Tolga Şardan hakkında beş yıla kadar hapis cezası istiyor.

16 Şubat: Bir Türk savcı, bu hafta başında batıdaki İzmir ilinde terörle ilgili suçlamalarla gözaltına alınan altı gazetecinin tutuklanmasını istedi.

17 Şubat: Milli Eğitim Bakanlığı özel eğitim kurumları yönetmeliğini değiştirerek Noel, Paskalya ve Cadılar Bayramı gibi Batılı bayramların kutlanmasını yasakladı.

SEYAHAT ÖZGÜRLÜĞÜ

14 Şubat: Tunceli Valiliği, Tunceli'den Erzincan'a çıkışların 14 Şubat 2024 ile 18 Şubat 2024 tarihleri arasında 5 gün süreyle yasaklandığını duyurdu.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

14 Şubat: İki uluslararası yargı savunuculuğu grubu tarafından hazırlanan bir rapor, 2016 yılındaki darbe girişiminin ardından Türkiye'de avukatlara yönelik artan baskı, yasal taciz ve yaygın baskıları ve avukatların bağımsızlıklarının zaman içinde nasıl azaldığını ortaya koydu.

15 Şubat: Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hükümetinin tutumuna ters düşen bazı kararlar nedeniyle ülkenin en yüksek iki mahkemesine tepki gösterdi ve kararları "anlaşılmaz" ve "rahatsız edici" olarak nitelendirdi.

16 Şubat: Türkiye Cumhurbaşkanı ve Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) lideri Recep Tayyip Erdoğan, bazıları partisinde siyasetçi olan ve daha önce Dışişleri Bakanlığı'nda görev yapmamış 10 kişiyi büyükelçi olarak atadı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

13 Şubat: İstanbul'un Esenyurt ilçesinde polis tarafından basılan bir evde bulunan 1 kişi işkence ve kötü muameleye maruz kaldı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandı.

SINIR ÖTESİ KÖTÜ MUAMELE

17 Şubat: Kapatılan Zaman gazetesinin eski genel yayın yönetmeni Abdülhamit Bilici, Washington D.C.'de düzenlenen bir kongre oturumunda Türk hükümetinin sınır ötesi baskıları hakkında ifade verdi.